

Прямо в “яблучко”

Ми живемо в буремний нелегкий час. І якщо старше покоління ще якось пристосовується, то молоді складно змусити себе опанувати навчальний матеріал. Особливо важко вчителям літератури в старших класах.

Як зацікавити дітей у вивченні творчості письменника? Як змусити прочитати твір чи вивчити поезію? Що та як треба розповісти учням, щоб вони запам'ятали?

Готуючись до уроку, постає саме така проблема. Щоб знайомство і вивчення творчого та життєвого шляху письменника було цікавим, пропоную відійти від певних шаблонів. Завжди підсвідомо існував план такого уроку. Можна продемонструвати презентацію, показати наочність, переглянути відео, але не завжди це дітям “заходить”. Усе в комплексі-так. На жаль, не вистачить часу на одному уроці.

Переконалася на своєму досвіді, що сучасному “інстаграмованому, ютубованому, тік-токовому” підлітку треба яскравий короткий факт, почувши який, він підніме голову, почне слухати й питатиме про щось. Вивчаючи творчість письменника, починаю з того, що питаю в учнів, що їм цікаво знати про цю людину. І ніяк першим питанням не буде про місце його народження.

Наприклад, діти з молодших класів запам'ятали про хворобу Лесі Українки. А саме подію, що спричинила недугу. У старших класах їх вражає кохання письменниці до інваліда Сергія Мержинського, за яким вона доглядала і який помер у неї на руках. Учні починають цікавитися чуттєвими глибокими поезіями Лесі Українки до нього, які наповнені безмежним коханням, сумом, тугою та тихим криком душі авторки. Варто увімкнути трек Roxolana “Горить моє серце”, який виконаний у стилі іспанського фламенко, або ще пісню цієї ж виконавиці на поезію

“Очима ти сказав мені: люблю...”

Миттєво діти сприймають факт із

життя Василя Стефаника, який зазнав булінгу у школі, якого уряд позбавив пенсії через відмову написати спростування про голод в Україні. Але

найбільше учнів зацікавлює факт про трьох жінок у житті письменника.

“Євгенія Калитовська-мій найвищий ідеал жінки, Євгенія Бачинська-моя біла любов, моя жінка Ольга-найбільший приятель, мати трьох моїх

синів”. Саме тут вони згадують про подібну історію з Іваном Франком та

його “трьома жмутками”. Коли вмикаєш пісні на слова письменника, то

з'ясовується, що учні давно наспівують “Чого являєшся мені у сні?”

(В.Козловський), ”Човен”(“Один в каное”), “Отсе тая стежечка”(Христина

Соловій). Що в рідному селі письменника Нагуєвичах проходить музичний

фестиваль “Франко Фест”.

Не можна не згадати причину смерті Василя Симоненка - побиття правоохоронними органами та трагічну долю Василя Стуса. Діти хочуть чути правду. Якщо її приховувати або замовчувати, то про яку довіру може вестися мова. Пісня “Напевне, так і треба”(Фіолет) на слова В.Стуса вражає.

Вивчаючи творчість письменників, треба спиратися на вподобання учнів., які сприймають короткі та цікаві факти. Вони багато слухають сучасної музики. Тішуся, що українська пісня займає високі місця у

світових музичних чатах. І в цьому заслуга наших співаків. У межах свого

проєкту «Твої вірші, мої ноти» Артем Піваваров створив гурт [«The](#)

[вуса»](#), до якого ввійшли популярні блогери, ютубери та стрімери, яких

дивляться наші діти. Першою роботою стала пісня [«О панно Інно»](#) за

віршем Павла Тичини, яка відрізняється від попередніх композицій

співака своїм стилем, настроєм та подачею. Вона не така серйозна як попередні роботи, композиція заряджена позитивом та покликана подарувати гарний настрій, якого зараз так не вистачає українцям.

Повний [альбом](#) «Твої вірші, мої ноти» вийшов 10 березня 2023 року і загалом містить 17 пісень. У ньому є вірші Тараса Шевченка «Думи», Павла Тичини «Там у тополі» та «Арфами, арфами», Гео Шкурупія «Майбутність», Миколи Вінграновського «Романс», Богдана-Ігоря Антонича «До весни» ...

А як на рахунок виконання творів у стилі рок? Вивчаючи цю тему, рекомендую гурт “Кому Вниз” з композиціями “Суботів” та “Не нарікаю я на Бога”, рок - балада “Тополя” на слова Тараса Шевченка. Учні “стоятимуть на вухах”. На цю тему можна говорити вічно. І про Ліну Костенко, Павла Тичину, Миколу Вінграновського. У біографіях наших письменників і поетів є багато цікавих фактів. Тому є чим зацікавити дітей. А про поезію у музиці учні можуть ще й нас повчити.

Тож давайте змінювати свою методику викладання, а прислухатися до бажань дітей!

